

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120209640
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7120209640.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a členiek senátu JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v právnej veci žalobcov 1/ A. B. C. D., nar. X.XX.XXXX, E., F. XX, 2/ G. G., C. D., nar. XX.X.XXXX, E. H. G., F. XX/XX, 3/ D. D., nar. XX.XX.XXXX, E., I. XXX/XX, všetci zastúpení: AK NIŽNÍK & Partners, s.r.o., Košice, Žižkova 4E, IČO: 47 244 488, proti žalovaným 1/ J. K., C. K., nar. XX.X.XXXX, E., E. XXX/XX, 2/ L. K., C. E., nar. XX.XX.XXXX, E., E. XXX/XX, 3/ M. N., C. E., nar. XX.X.XXXX, E., I. XXX/XX, všetci zastúpení: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., Košice, Kmeťova 26, IČO: 47 237 406, o určenie nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, resp. o zriadení vecného bremena, práva prechodu a prejazdu cez pozemok, o odvolaní žalobcov v 1. až 3. rade proti rozsudku 35C/28/2020-415 z 28.10.2022, Okresného súdu Košice I

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalovaným v 1., 2. a 3. rade priznáva proti žalobcom náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) napadnutým rozsudkom rozhodol, že I. žalobu zamietla a II. žalovaným v 1. až 3. rade priznal voči žalobcom v 1. až 3. rade náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobcovia v 1. až 3. rade žiadali, aby súd určil, že žalobcovia 1/ až 3/ nadobudli vydržaním právo zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktoré pozostáva z práva prechodu pešo a prejazdu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami cez pozemok, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ parc. č. registra KN „E“ č. 12129/501, záhrada o výmere 70 m² zapísanom na LV č. XXX pre okres Košice I, obec E. - E., katastrálne územie E. v prospech susediaceho pozemku parc. č. 721 o výmere 680 m² zastavané plochy a nádvoria, zapísaného na liste vlastníctva č. XXX pre okres Košice I obec E. E., katastrálne územie E. vo vlastníctve žalobkyne v 1. rade v rozsahu podľa geometrického plánu č. 16/2020 z 9.6.2020 vypracovaného M. F., geodetickou kanceláriou, IČO: 37 300 709, Cestice 327, Košice - okolie; ďalej aby súd určil, že žalobcovia 1/ až 3/ nadobudli vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve prechodu pešo a prejazdu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami cez pozemok vo vlastníctve žalovanej 3/ parcelné číslo registra KN „E“ č. 12128, orná pôda o výmere 873 m² zapísanom na LV č. XXXX pre okres E. O., P. E. - E., katastrálne územie E. v prospech pozemku parc. č. 721 zastavané plochy a nádvoria o výmere 680 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXX pre okres E. O. P. E. - E., katastrálne územie E. vo vlastníctve žalobkyne 1/ v rozsahu geometrického plánu č. 16/2020 z 9.6.2020 vypracovaného M. F., geodetickou kanceláriou, IČO: 37 300 709, Cestice 327, Košice – okolie; alternatívne, aby súd zriadil na pozemku v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ parc. č. registra KN „E“ č. 12129/501, záhrada

o výmere 70 m² zapísanom na LV č. XXX pre okres Košice I, obec E. - E., katastrálne územie E. vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo a prejazdu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami v prospech pozemku parcelné číslo 721 zastavané plochy a nádvoria o výmere 680 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXX pre okres Košice I obec E. - E., katastrálne územie E. vo vlastníctve žalobkyne 1/ v rozsahu geometrického plánu č. 16/2020 z 9.6.2020 vypracovaného M. F., geodetickou kanceláriou, IČO: 37 300 709, Cestice 327, Košice - okolie. Ďalej aby súd zriadil na pozemku vo vlastníctve žalovanej 3/ parc. č. registra KN „E“ č. 12128, orná pôda o výmere 873 m² zapísanom na LV č. XXXX pre okres E. O., P. E. - E., katastrálne územie E. vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo a prejazdu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami v prospech pozemku parc. č. 721 zastavané plochy a nádvoria o výmere 680 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXX pre okres E. O., P. E. - E., katastrálne územie E. vo vlastníctve žalobkyne 1/ v rozsahu geometrického plánu č. 16/2020 z 9.6.2020 vypracovaného M. F., geodetickou kanceláriou, IČO: 37 300 709, Cestice 327, Košice - okolie.

2.2. Žalobcovia v žalobe tvrdili, že sú podielovými spoluvlastníkmi stavby - domu postavaného na parcele KN C č. 721 so súp. č. 226 o veľkosti podielov - žalobkyňa 1/2 k celku, žalobkyňa v 2. rade 1/4 k celku a žalobca v 3. rade 1/4 k celku evidovanom na LV č. XXXX k. ú. E.. Žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou pozemkov - parciel KN C č. 720/1 - záhrada o výmere 410 m², č. 721 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 680 m² a zároveň je výlučnou vlastníčkou pozemku parcely KN E č. 12126/501 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 30 m² evidovaného na LV č. XXX k. ú. E. (pozemky žalobkyne v 1. rade). Žalovaní 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi pozemkov - parciel KN C č. 716/2 - záhrada o výmere 523 m², č. 716/3 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 122 m², zároveň sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku - parcely KN E č. 12129/501 - záhrada o výmere 70 m² evidovaných na LV č. XXX k.ú. E. (ďalej ako pozemky žalovaných 1/ a 2/). Žalovaná 3/ je výlučnou vlastníčkou pozemku - parcely KN E č. 12128 - orná pôda o výmere 873 m² evidovanou na LV č. XXXX k.ú. E.. Žalobcovia 1/ až 3/ majú prístup od ich domu k verejnej komunikácii, inžinierskym sieťam (voda, elektrina, plyn) na Kadlubskej ulici v Košiciach len cez nehnuteľnosti - pozemky žalovaných, ktoré boli od nepamäti a stále určené a využívané ako účelové prístupové cesty k pozemku a rodinným domom vo vlastníctve strán sporu. Na pozemku žalovaných sa nachádza asfaltová prístupová cesta vedúca od verejnej komunikácie na Kadlubskej ulici, ktorá je určená na prechod a prejazd motorovými vozidlami od Kadlubskej ulici až k bráne vstupu na pozemok žalobkyne 1/, na ktorom sa nachádza stavba - dom v podielovom spoluvlastníctve žalobcov súp. č. XXX.

2.3. Žalovaní nadobudli pozemky č. 12129/501 a č. 12128 na základe rozhodnutia X-73/2019-KR zo dňa 27.2.2020 vydaného Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom. Tieto parcely však boli užívané ako prístupová cesta desiatky rokov a to tak žalobcami ako aj žalovanými 1/ a 2/, ktorí sú susedmi od roku 1986. Do vydania vyššie uvedeného rozhodnutia nebol v užívaní prístupovej komunikácie žiaden spor, užívali ju žalobcovia ako aj žalovaní. V súčasnosti žalovaní bránia žalobcom užívať nehnuteľnosti žalobcov, pretože na jar 2020 postavili cez túto jedinú možnú prístupovú komunikáciu k nehnuteľnostiam žalobcov neoprávnenú drobnú stavbu - závoru uzamknutú kladkou, čím zamedzili vstup do nehnuteľnosti žalobcov z verejnej komunikácie na Kadlubskej ulici.

2.4. Žalobcovia tvrdia, že im prináleží právo zodpovedajúce vecnému bremenu na základe toho, pretože právo prechodu a prejazdu cez pozemky žalovaných používali od nepamäti na základe toho, ako ich užívali ich právni predchodcovia ako jedinú prístupovú cestu k svojmu domu súp. č. XXX viac ako 10 rokov, preto nadobudli presvedčenie, dobrú vieru o tom, že im právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve prechodu a prejazdu cez príslušné pozemky žalovaných 1/ až 3/ patrí.

2.5. K žalobe sa žalovaní vyjadrili písomne kedy uviedli, že nehnuteľnosť žalobcov nie je napojená na inžinierske siete na Kadlubskej ulici, ale práve naopak z Loveckej ulice. Pozemky žalovaných nemožno definovať v zmysle z. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) ako účelovú komunikáciu, ani ako prístupovú cestu. To, akým spôsobom túto nehnuteľnosť vlastníci využívajú je len na nich. Žalovaní si sami na svoje náklady vybudovali asfaltový koberec za účelom jednoduchšieho prístupu k domu na účely parkovania, pričom tento prístup nevedie k rodinnému domu žalobcov, ale k bránke pred domom žalovaných. Žalobcovia mali a majú cestu cez obecnú komunikáciu z ulice Loveckej, ktorá bola vždy príjazdovou komunikáciou k ich parcelám. Parcela žalobcov je umiestnená hneď pri obecnej komunikácii, vstup je bezproblémový a dokonca je žalobcom v 3. rade využívaný. Uviedli, že rodinný dom v podielovom spoluvlastníctve žalobcov nie je roky využívaný, prístup nie je znemožnený. Žalobcovia majú svoj prístup k nehnuteľnosti cez obecnú cestu Lovecká cez svoj pozemok a druhá zákonná podmienka - nemožno prístup zabezpečiť inak a to uzavretím nájomnej zmluvy, ktorú zákonodarca predpokladá v tomto ustanovení nebola riešená. Nehnuteľnosť žalobcov je v susedstve s príslušnými pozemkami parc. KN C č. 720/2, 719/2, 719/1, 718, cez ktoré bol pôvodne prechod na príjazdovú cestu a tieto pozemky sú v spoluvlastníctve žalobcov v 2. a 3. rade, pričom žalobcovia

v 2. a 3. rade majú každý spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/4 k celku. Žalobcovia sú spoluvlastníkmi príľahých nehnuteľností cez, ktorý je možný prechod na verejnú komunikáciu a majú možnosť si zabezpečiť prechod práve cez tieto pozemky. Žalovaní sú rušení v riadnom užívaní svojich nehnuteľností obťažovaním žalobcov prechodom cez ich majetok. Rodinný dom, ku ktorému žiadajú žalobcovia zriadiť vecné bremeno je po smrti matky žalobkyne v 1. rade od r. 2008 neobývaný. Reálnym dôvodom zriadenia vecného bremena je predaj rodinného domu v podielovom spoluvlastníctve žalobcov a nie zákonné dôvody, čo vyplýva z inzerátu na internete, z ktorého je zrejmé, že rodinný dom nevyžaduje len opravu strechy, ale kompletnú rekonštrukciu, pri ktorej je potrebné využívať aj nákladné motorové vozidlá a aj toto je dôvod pre zriadenie vecného bremena. Žalovaní sú vlastníkami pozemkov od roku 1986. Žalobcovia nemajú titul vydržania, nikdy ho nemali, nie sú dobromyseľní, vedia, že nie sú spoluvlastníkmi pozemkov, a že tam nie je zriadené vecné bremeno, o čom svedčí ich návrh na zriadenie vecného bremena z 5.6.2020 a je dôkazom, že vedeli, že im pozemok nepatrí, a že nie sú splnené podmienky vydržania. Žalovaní navrhli žalobu zamietnuť.

2.6.V priebehu konania žalobcovia žiadali o pripustenie zmeny petitu, ktorú súd pripustil uznesením z 25.1.2022 tak, že zriaďuje sa vecné bremeno v prospech žalobcov 1/ až 3/ ako vlastníkov stavby - rodinného domu súp. č. XXX, nachádzajúcom sa na parc. reg. C č. 721 vedenom na LV č. XXXX Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom pre obec Košice - Kavečany, k.ú. E. spočívajúceho v práve prechodu pešo a prejazdu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami, ako aj nemotorovými vozidlami 24 hodín denne a 7 dní v týždni žalobcami cez pozemok žalovaných 1/ a 2/, parc. reg. E č. 12129/501 záhrady o výmere 70 m² zapísanej na LV č. XXX okres E. O., P. E. - E., k.ú. E. a cez pozemok parcely E KN vo vlastníctve žalovanej 3/ č. 12128, druh pozemku orná pôda o výmere 873 m², zapísaných na LV č. XXXX pre okres Košice I, obec E. - E., k.ú. E. v rozsahu geometrického plánu č. 16/2020 z 9.6.2020 vypracovaného M. F., geodetickou kanceláriou, IČO: 37 300 709, Cestice 327, 044 71 Košice - okolie, SR. Súd nepripustil zmenu žaloby v prevyšujúcej časti, nakoľko nebola splnená podmienka podľa § 140 CSP. V konaní sa dovtedy súd nezoberal existenciou, či neexistenciou inžinierskych sietí a iných prípojk na pozemku žalovaných a teda výsledky dovtedy vykonaného dokazovania nemohli byť v celom rozsahu podkladom na konanie o zmenenej žalobe.

2.7.Súd po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa § 151n ods.1, § 151o ods.1, § 151o ods.3, § 129 ods.1, § 130 ods.1, § 134 ods.1,3 OZ, § 495 ods.1 OZ v znení do 30.6.1969, § 1 ods.2,3, § 4b ods.1,2 z. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách a konštatoval, že predmetom konania je určenie nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu žalobcami vydržaním, resp. zriadenie vecného bremena práva prechodu a prejazdu cez pozemky žalovaných a konštatoval, že ide v danom prípade o eventúálny petit.

2.8.Súd uzavrel, že z vykonaného dokazovania nevyplývala žalobkyňou tvrdená skutočnosť, že pôvodne cestu na pozemkoch žalovaných postavil jej otec a o túto sa aj staral s jej bratom. Uvedené tvrdenie nebolo podopreté žiadnymi dôkazmi, pričom žalovaní dané tvrdenie popreli a dôrazne sa ohradili proti vyjadreniu žalobcov, že by od právnych predchodcov žalobcov v minulosti dostali nejakú časť pozemku za výmenu s užívaním pozemkov žalovaných ako prístupovej cesty k domu. Všetci žalobcovia zhodne uvádzali, že táto dohoda nebola medzi právnymi predchodcami urobená písomne, ale iba ústne, a preto súd vzhľadom na neexistenciu iného dôkazného prostriedku a vzhľadom na protichodné vyjadrenia strán sporu musel právne uzavrieť, že na strane žalobcov nebola preukázaná existencia riadneho titulu vstupu do držby.

2.9.Ak žalobcovia poukazovali na to, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu práva prechodu a prejazdu po pozemkoch žalovaných im prináleží z dôvodu, že pozemky žalovaných používali od nepamäti oni aj ich právni predchodcovia ako jedinú prístupovú cestu k domu súp. č. XXX viac ako 10 rokov, a to aj s poukazom na citáciu z rozhodnutia Okresného úradu Košice, katastrálneho odboru č. X-73/2019-KR z 27.2.2020, ktoré v odôvodnení odkazuje na náčrt o miestnom vyšetrovaní č. 98 v k. ú. E., kde bol vyznačený chodník, ktorý je v skutočnosti prístupovou cestou k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam, súd mal za to, že na základe týchto tvrdení nemožno konštatovať vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu práva prechodu a prejazdu.

2.10.Súd poukázal na rozhodnutie 4 MCdo 13/2008 a konštatoval, že právnym dôvodom vzniku oprávnenej držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nie je jednoduchý súhlas vlastníka nehnuteľnosti s obmedzením svojho vlastníckeho práva, ktorý môže byť kedykoľvek odvolaný a možno zo všetkých okolností prípadu usudzovať, že ide o nezáväzný výprosu. Rovnako poukázal na Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.10.2018 sp. zn. 3 Cdo 37/2018.

2.11.Z vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že žalobcovia právo zodpovedajúce vecnému bremenu práva prechodu a prejazdu cez pozemok žalovaných nenadobudli vydržaním, pretože im, resp. ich právnym predchodcom chýbal právny titul na vstup do držby a tieto pozemky vždy užívali len

titulom výprosy, ktorý nemožno považovať za právny dôvod oprávnenej držby práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu.

2.12.K obsahu rozhodnutia správy katastra, ktorý citoval náčrt o miestnom vyšetovaní č. 98 k. ú. E., toto hovorí iba o chodníku ako prístupovej ceste nie verejnej komunikácii. Zároveň stanovisko správy katastra odkazuje iba na faktický stav v roku 1984, kedy k uvedenému šetreniu došlo, avšak nie je dôkazom o právnom stave nehnuteľností - pozemkov žalovaných v súčasnosti, ktoré sú predmetom tohto konania a už vôbec nie o právnom stave nehnuteľností príľahlých pozemkov k pozemkom žalovaných. Citované stanovisko nie je v rozpore s tvrdeniami strán sporu, a to že žalovaní užívali svoje pozemky na prístup k vlastnému rodinnému domu a tieto užívali aj právni predchodcovia žalobcov z dôvodu jeho zdravotného postihnutia, resp. samotní žalobcovia titulom výprosy, avšak súd na tomto mieste musí zopakovať, že samotné užívanie nehnuteľností na prechod a prejazd ešte neznamená, že žalobcovia majú riadny titul na vstup do držby.

2.13.Navyše súd poukázal na znenie § 495 ods.1 OZ a konštatoval, že v uvedenom období nemohli vzniknúť vecné bremena na základe zmluvy a to ani ústnej. Právo prechodu (prejazdu) nemohlo byť zmluvne zriadené ako vecné právo (právo zodpovedajúce vecnému bremenu) pokiaľ vtedajší právny poriadok neprípúšťal zmluvné zriadenie vecného bremena, žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia nemali objektívny dôvod nadobudnúť vnútorné presvedčenie, že na základe nimi tvrdenej, nie preukázanej ústne uzatvorenej dohody sú oprávnení vykonávať toto právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

2.14.Ak toto presvedčenie mali, išlo u nich jednoznačne o právny omyl neospravedliteľný, lebo v účinnom znení § 495 ods.1 OZ bolo jasne, zrozumiteľne uvedené a neumožňovalo viacero výkladov.

2.15.V ďalšej časti konania súd sa zaoberal eventuálnym petitom, a to zriadením vecného bremena v zmysle § 151o ods.1,3 OZ.

2.16.Žalobca v prípade žaloby o zriadenie práva nevyhnutnej cesty k stavbe je vlastníkom stavby, ktorý zo svojej stavby nemá zabezpečený prístup k verejnej komunikácii. Žalovaným je vlastníkom pozemku, cez ktorý má byť cesta vedená. Na to, aby súd mohol žalobe o zriadenie práva cesty vo forme vecného bremena vyhovieť je tiež potrebné, aby boli okrem všeobecných náležitostí splnené hmotnoprávne podmienky. Týmto sú: vlastníkom stavby nie je súčasne vlastníkom príľahlého pozemku, ktorý umožňuje prístup k stavbe, prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak. Príľahlý pozemok je pozemok, cez ktorý sa vlastníkom stavby môže dostať ku komunikácii, prípadne k pozemku, z ktorého má možnosť dostať sa ku komunikácii.

2.17.Súd mal za to, že aj keď žalobcovia v 1. až 3. rade nie sú všetci spoluvlastníkmi, resp. podielovými spoluvlastníkmi všetkých týchto príľahlých parciel k ich rodinnému domu, pretože výlučnou vlastníčkou dvoch parciel v spodnej časti je žalobkyňa v 1. rade a podielovými spoluvlastníkmi ďalších dvoch parciel v hornej časti pri Loveckej ulici sú žalobcovia v 2. a 3. rade, uvedené by bolo prílišným formalistickým vnímaním práva, keďže títo môžu prístup k verejnej komunikácii na ulici Loveckej dosiahnuť na základe obligačného vzťahu medzi nimi, a to dohodou o užívaní časti pozemkov ako prístupu k rodinnému domu.

2.18.Uvedenú výnimku z predmetného pravidla predstavuje situácia, keď síce hmotnoprávne podmienky uvedené v § 151o ods.3 OZ nie sú splnené, ale náklady spojené s vybudovaním prístupu po príľahlých pozemkoch vo vlastníctve žalobcov by boli neprimerane vysoké v porovnaní s ujmou, ktorá by bola spôsobená vlastníkom príľahlého pozemku zriadením vecného bremena (rozhodnutie KS Žilina 10Co/355/2013).

2.19.Otázka nákladov je otázka odborná, nie právna a k ustáleniu takéhoto záveru je potrebné odborné posúdenie, ktoré však žalobcovia v konaní nepredložili, preto nebolo možné žalobe vyhovieť.

2.20.Súd sa vyporiadaval aj so skutkovým tvrdením žalovaných, že žalobcovia nepreukázali, že by k pozemkom parcelám registra E KN č. 12130/503, 12130/502, 12130/2 mali súhlas alebo nejaký právny vzťah. Uviedli, že vlastníkom jednej z týchto parciel je aj Mesto Košice, ale ide o súkromný pozemok mesta vo dvore, ktorý presahuje k ceste, nie pozemok pod verejnou komunikáciou, preto aj právny vzťah k pozemku vo vlastníctve mesta je nutné preukázať vrátane ostatných parciel až po verejnú komunikáciu. Týmto žalovaní vlastne spochybnili, ktoré parcely tvoria pozemnú (verejnú) komunikáciu na ulici Kadlubskej, a či teda medzi touto komunikáciou a pozemkami žalovaných sú iné pozemky, ku ktorým musia žalobcovia preukázať nejaký právny vzťah. Žalobcovia uviedli, že právny vzťah k vyššie uvedeným parcelám nemusí byť preukázaný, pretože ide o verejnú komunikáciu - Kadlubskú ulicu, ku ktorému tvrdeniu však nepredložili žiaden dôkaz, iba poukázali na geometrický plán. Geometrický plán je však len technickým podkladom právnych úkonov, verejných listín a iných listín a slúži ako podklad na vklad a záznam práv k nehnuteľnostiam, nie je však dôkazom o tom, ktorá parcela tvorí alebo netvorí verejnú ulicu, resp. pozemnú komunikáciu, resp. cestné teleso. Žalobcovia v konaní nepreukázali, že parcely registra E KN č. XXXXX/XXX, XXXXX/XXX, XXXXX/X sú cestným telesom tak, ako má na mysli

§ 1 ods.2 z. č. o pozemných komunikáciách. Ak sú, či tvoria ulicu, resp. pozemnú komunikáciu tak, ako to má na mysli § 4b citovaného zákona. Žalobcovia na podporu svojho tvrdenia, že všetky vyššie citované parcely tvoria verejnú komunikáciu nepredložili žiadne dôkazy, pričom z jediného označeného dôkazu, geometrického plánu č. 16/2020 nemožno jednoznačne zistiť a vyčítať presný priebeh pozemnej komunikácie na ulici Kadlubskej, a teda, či aj dotknuté parcely predstavujú miestnu cestu zaradenú do siete miestnych ciest.

2.21. Aj z dôvodu nepreukázania uvedených skutočností nebolo na mieste uvažovať nad zriadením vecného bremena v prospech žalobcov na pozemku žalovaných, i keby títo preukázali, že náklady na zriadenie cesty na ich vlastných pozemkoch by boli neprimerane vysoké.

2.22. Pre úplnosť súd dodal k argumentácii oboch strán sporu, že z technického hľadiska stanovisko predložené žalobcami naozaj rieši prepojenie ulíc E. a I. a tam uvedená STN norma je aplikovateľná iba na verejné komunikácie, pričom v prípade výstavby cesty na pozemkoch žalobcov by nešlo o verejnú komunikáciu. Žalobcovia síce namietali, že sklon v dĺžke 120 m neumožňuje vybudovať prístupovú cestu, a že toto odborné stanovisko neobsahuje žiadne meranie, avšak žiaden ďalší dôkaz vyvracajúci dané stanovisko nepredložili.

2.23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1, § 256 ods.1, § 262 ods.1,2 CSP, pričom nevidel dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP a žalobcov zaviazal na úhradu trov konania žalovaným v rozsahu 100%.

3.1. Žalobcovia v 1. až 3. rade napadli rozsudok včas podaným odvolaním, a to v celom rozsahu, z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. b), f) a h) CSP.

3.2. Namietli, že súd na pojednávaní 25.1.2022 uviedol svoj predbežný právny názor, pričom žalobný návrh vo vzťahu k tvrdenému vydržaniu práva žalobcov zodpovedajúceho právu prechodu a prejazdu cez pozemky žalovaných považoval za nedôvodný. Súd na základe vykonaného dokazovania uviedol, že žalobný návrh na zriadenie vecného bremena v zmysle § 151o ods.3 OZ v danom prípade dôvodný je, avšak vecné bremeno môže súd zriadiť len za odplatu, a preto je nevyhnutné určiť výšku odplaty za zriadenie vecného bremena. Na základe takto prezentovaného právneho názoru súd na pojednávaní vo veci samej 25.1.2022 dali žalobcovia vypracovať znalecký posudok č. 8/2022 O. J. E., ktorý ho vypracoval 17.2.2022. Žalobcovia majú za to, že po predbežnom právnom názore neboli súdu predložené iné dôkazy, ktoré by boli zásadné a relevantné pre zmenu takto prezentovaného právneho názoru. Z uvedeného dôvodu majú žalobcovia za to, že súd s ohľadom na znenie rozsudku viedol súdne konanie v rozpore s čl. 8 CSP, čl. 17 CSP a § 157 ods.1 CSP.

3.3. Poukázali na § 151o ods.3 OZ a uviedli, že žalobkyňa v 1. rade je výlučnou vlastníčkou pozemkov parc. č. 720/1 záhrada o výmere 410 m², parc. č. 721 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 680 m² a zároveň je výlučnou vlastníčkou pozemku parcely KN E č. 12126/501 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 30 m² evidovaných na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom, okres E. O., P. E. – E., katastrálne územie E..

3.4. Žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi stavby – domu postaveného na parc. KN C 721 so súpisným číslom 226 o veľkosti podielov, žalobkyňa v 1. rade 1/2 k celku, žalobkyňa v 2. rade 1/4 k celku a žalobkyňa v 3. rade 1/4 k celku evidovanom na LV č. XXXX Okresným úradom Košice, katastrálny odbor, okres E. O., P. E., katastrálne územie E..

3.5. Nesúhlasili so záverom súdu vyjadrenom v 65. odôvodnenia, ktoré kategoricky odmietli. Skutočnosť, že nejde o prílišný formalizmus ako nesprávne uvádza súd prvej inštancie, potvrdzuje aj rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 1.3.2021, ktorým súd druhej inštancie potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice I z 27.7.2020 vydaného pod sp.zn. 37C/19/2020, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, pričom Krajský súd v Košiciach sa vysporiadal s tvrdeniami žalovaných, ktorí v rámci odvolania voči uzneseniu Okresného súdu Košice I z 27.7.2020 uviedli, že prístup k svojim nehnuteľnostiam žalobcovi vždy mali, aj majú. Nie je dôvod žiadať presadzovať prístup cez cudzí pozemok žalovaných len z dôvodov, že je pre žalobcov výhodnejší. Na strane 5 odvolania uviedli, že žalobcovia majú prístup k svojej nehnuteľnosti cez obecnú cestu Lovecká ulica a cez svoj pozemok a na strane 11 odvolania uviedli, že žalobcovia nemajú zabezpečený prístup k verejnej komunikácii, pretože roky neoprávnene využívali prístupovú cestu žalovaných, nemôže byť považované za osvedčenie potreby bezodkladnej úpravy pomerov stranami sporu. Krajský súd v Košiciach vyhodnotil, že v danom prípade nejde o prílišný formalizmus, ale správne vychádzal zo skutočného právneho stavu evidovaného v katastrálnom operáte.

3.6. Žalobcovia majú za to, že súd s odkazom na jednotlivé body odôvodnenia 65., 72. napadnutého rozsudku zjavne zovšeobecňuje vlastnícke práva jednotlivých žalobcov ku konkrétnym nehnuteľnostiam, z čoho vyplýva aj nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie a zjavná arbitrárnosť napadnutého rozsudku.

3.7. Ďalej žalobcovia namietli odôvodnenie v bode 67. rozhodnutia a tento záver považujú za nelogický s ohľadom na predložený dôkaz zo strany žalobcov. Poukázali pritom na skutočnosť, že otázka možnosti, resp. nemožnosti vytvorenia cesty z ulice Loveckej, nebola súdom označená ako sporná.

3.8. Súd mal za to, že zriadenie vecného bremena práva cesty na základe žaloby, nie je zaistené k verejnej ceste, t.j. Kadlubskej ulici. Poukázali na to, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že pozemky žalovaných, na ktorých žalobcovia podaným návrhom žiadajú zriadiť vecné bremeno ústia, t.j. hraničia priamo s parcelou KN E č. 1-12130/501 vo výlučnom vlastníctve Mesta Košice. Z ohliadky na mieste vykonanej súdom, ako aj z vyjadrení strán sporu bolo preukázané, že na pozemku 1-12130/501 vo výlučnom vlastníctve Mesta Košice, ale aj vyššie uvedených parciel KNC č. 12130/502 a č. 12130/2 sa nachádza asfaltová cesta. Skutočnosť, že na dotknutých parcelách je fakticky asfaltová cesta, vyplýva aj z fotodokumentácie predloženej do konania žalobcami, bod 28. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

3.9. Tvrdenie žalovaných uvádzané súdom v bode 68. odôvodnenia je v absolútnom rozpore so skutkovým stavom, fotodokumentáciou predloženou žalobcami, ako aj súdom vykonanou obhliadkou na mieste samom. Uvedený záver vyslovený súdom v odôvodnení napadnutého rozsudku je v absolútnom rozpore s výsledkami dokazovania, najmä so závermi z obhliadky na mieste samom. Pozemok vo výlučnom vlastníctve Mesta Košice sa nenachádza vo dvore a nie je oplotený. Pozemok je verejne prístupný. Je na ňom umiestnená asfaltová cesta a vstup naň nie je žiadnym spôsobom obmedzovaný. Dodal, že súd sa o tejto skutočnosti presvedčil obhliadkou, keď na tento pozemok voľne vstúpili všetky subjekty, ktoré sa obhliadky zúčastnili.

3.10. Samotní žalovaní potvrdili, ako vyplýva z vyššie citovaného, že pozemok Mesta Košice presahuje k ceste, t.j. Kadlubskej ulici. Žalovaní len spochybnili skutočnosť, a to až v rámci svojej záverečnej reči, t.j. po ukončení dokazovania vo veci samej, či asfaltová cesta na vyššie uvedených parcelách je zaradená do siete miestnych ciest.

3.11. Žalovaní nespochybnili, že ich rodinný dom so súp. č. XXX, postavený na parcele KN C č. 716/3, evidovaný na LV č. XXXX k.ú. E., v ktorom majú trvalý pobyt, sa nachádza na E. Q. XX a jediný prístup k verejnej komunikácii Kadlubskej ulici majú cez svoje pozemky, na ktorých podanou žalobou sa žalobcovia domáhajú zriadenia vecného bremena.

3.12. Ak by argument žalovaných spočívajúci v tvrdení, že pozemok Mesta Košice nie je zaradený do siete miestnych ciest bol logický a pravdivý, žalovaní by museli disponovať titulom na jeho užívanie, nakoľko je tento pozemok pozemkom, ktorý umožňuje prechod od nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných na Kadlubskú ulicu. Ako však vyplýva z verejne dostupných zdrojov, najmä listov vlastníctva, žalovaní takýmto titulom nedisponujú a cez pozemok vo vlastníctve mesta každodenne a bez obmedzení prechádzajú, nakoľko, ako už uviedli vyššie, sa jedná o verejne prístupné miesto na Kadlubskej ulici.

3.13. Žalobcovia citovali z § 5 ods.1 písm. f/ a § 4 ods.1 z.č. 125/2015 Z.z. o registri adres a konštatovali, že vo vzťahu k pozemku vo výlučnom vlastníctve mesta Košice parcele KN E č. 1-12130/501, na ktorom sa nachádza asfaltová cesta a hraničí bezprostredne s predmetnými pozemkami žalovaných poukázali na to, že pozemok je verejným priestranstvom a cestu nachádzajúcu sa na ňom užívajú aj samotní žalovaní. Nejde však v žiadnom prípade o výprosu ako uvádza nesprávne súd prvej inštancie v bode 70. odôvodnenia napadnutého rozsudku, ale zákonné právo v zmysle § 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení.

3.14. Zdôraznili, že zákon nevyžaduje písomný súhlas vlastníka verejnej komunikácie alebo zriadenie vecného bremena pre užívanie verejnej komunikácie práve z dôvodu, že užívacie právo verejne prístupných miest vo vlastníctve mesta, vyplýva priamo zo zákona.

3.15. Žalobcovia citovali z § 2b, § 8 ods.5 z.č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 30 ods.2 z.č. o miestnych daniach. Skutočnosť, že pozemky žalovaných hraničia priamo s verejnou komunikáciou – Kadlubskou ulicou teda vyplýva z obsahu katastrálneho operátu, z ktorého vychádzal aj samotný geometrický plán č. 16/2020 a s odkazom na § 70 Katastrálneho zákona zdôraznili, že údaje v katastri sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak – z registra adres, z ktorého vyplýva, že aj samotný rodinný dom žalovaných sa nachádza na Kadlubskej ulici 17 – verejne dostupného územného plánu mestskej časti Kavečany, z verejne dostupnej mapy mestskej časti Kavečany.

3.16. Samotní žalovaní v 1. a 2. rade v rámci stavebného konania vedeného pod Stavebným úradom mesta Košice pod č. MK/A/2021/11843-07I/SOM z 12.3.2021 podali žiadosť o dodatočné povolenie stavby s názvom rodinný dom – osadenie závory na ulici Kadlubská v Košiciach na pozemku KN „E“, parc. č. 12128 v kat. úz. E..

3.17. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel zjavne k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP.

3.18. Skutočnosť, že predmetné pozemky žalovaných ústia, t.j. hraničia s verejne prístupnou E. ulicou vyplýva priamo z verejne dostupnej evidencie katastra, máp a registra adres. Z uvedeného dôvodu majú žalobcovia za to, že súd porušil zásadu rovnosti strán sporu uvedenú v článku 6 ods.1, keď od

žalobcov vyžadoval preukázať skutočnosti, ktoré sa odkazom na § 186 CSP nedokazujú, a to bez toho, aby žalovaní predložili akýkoľvek relevantný dôkaz spochybňujúci zápis v katastri nehnuteľností a registri adres.

3.19.Súd pri rozhodnutí vo veci samej vychádzal z tvrdení žalovaných uvedených až v rámci záverečných rečí, t.j. po uznesení, ktorým súd skončil dokazovanie vo veci samej. Žalobcovia poukázali na § 154 CSP v ktorom citovali, že prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

3.20.Súd prihliadol na tvrdenia žalovaných v rozpore so zákonnou koncentráciou, čím porušil rovnosť strán sporu. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaných v ich záverečnej reči, a to napriek tomu, že žalovaní nepredložili dôkazy na podporu svojich tvrdení, že nevyužili prostriedky procesnej obrany v súlade so zákonnou koncentráciou konania, že žalobcovia nemali možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovaných z dôvodu, že ich uvádzali až v rámci záverečnej reči.

3.21.Hodnotenie technických predpokladov pre vybudovanie prístupovej komunikácie z ulici Lovecká uvádzané súdom prvej inštancie v bode 72. odôvodnenia napadnutého rozsudku, sú podľa názoru žalobcov arbitrárne. Žalobca predložil dôkaz – posúdenie technických možností výstavby komunikácie – prepojenie ulíc Lovecká a Kadlubska v Kavečanoch, vypracovaný 12.1.2022 spoločnosťou Váhoprojekt s.r.o., z ktorého vyplýva, že z popísaných dôvodov je zrejmé, že 12% maximálny sklon v zmysle STN 736110, nebude môcť byť v daných podmienkach dodržaný (prekročenie cca 8%), čo znamená, že územie je nevhodné pre výstavbu miestnej komunikácie. Z dôkazu predloženého žalobcami je teda zrejmé, že sklon svahu od ulice Loveckej je cca 20%. Žalovaní predložili dôkaz – odborné stanovisko z 23.3.2022, z ktorého je zrejmé, že sklon svahu po dôkaze žalobcov je správny. Technická nemožnosť výstavby prístupovej komunikácie vzhľadom na rozporné dôkazy predložené obidvoma stranami sporu je zjavne sporná. V danom prípade ide o otázku technickú a nie právnu, pričom súd mal postupovať podľa názoru žalobcov v zmysle § 206 a nasl. CSP, pretože súd nie je podľa názoru žalobcov kompetentný posúdiť technické predpoklady pre výstavbu prístupovej cesty sám.

3.22.Zároveň vo vzťahu k technickým predpokladom realizácie stavby – prístupovej komunikácie z ulice Lovecká je potrebné poukázať na z.č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (Cestný zákon, § 1 ods. 2).

3.23.Žalobcovia poukázali na § 39a ods.2 z.č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon), § 39b ods. 2, § 47 Stavebného zákona, § 3 ods. 1, § 7 ods.1,2,4, § 19 ods.10 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. a vzhľadom na uvedené skutočnosti trvajú na tom, že prístup z Loveckej ulice nie je možný podľa písm. a/ z právneho hľadiska – žalobcovia v 2. a 3. rade nie sú vlastníkami parc. KNC XXXX/ X, bezprostredne susediacou s parcelami KNC 720/02, 719/1 a 718, ktoré vyúsťujú na Loveckú ulicu – žalobkyňa v 1. rade nie je vlastníkom parciel KNC 720/2, 719/1 a 718 a podľa písm. b/ z technického dôvodu pre výškový rozdiel medzi rodinným domom žalobcov a ulicou Loveckou – medzi rodinným domom žalobcov a Loveckou ulicou je výškový rozdiel 22m a sklon svahu cca 20%. Zriadenie vecného bremena súdom v predmetnej právnej veci je zároveň v súlade s ustálenou judikatúrou, a to vzhľadom na skutočný stav, keď z ulice Lovecká pre právne a technické prekážky nie je možné vybudovať prístupovú cestu, z ulice Lovecká sa k rodinnému domu vo vlastníctve žalobcu nachádza niekoľko parciel slúžiacich ako záhrady, predmetné pozemky žalovaných slúžia desaťročia ako prístupové cesty od Kadlubskej ulice.

3.24.Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobcovia žiadajú, aby odvolací súd zmenil I. a II. výrok rozsudku tak, že žalobe žalobcov vyhovie v celom rozsahu a prizná žalobcom voči žalovaným právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4.1.K odvolaniu žalobcov sa vyjadrili žalovaní, ktorí uviedli, že argumenty žalobcov týkajúce sa rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach vo vzťahu ku neodkladnému opatreniu sú bezpredmetné.

4.2.K prístupu žalobcov z Loveckej ulice a ich tvrdeniu, že si nevedia zabezpečiť prístup z Loveckej ulice z dôvodu, že nevedia uzavrieť obligačnoprávny vzťah k pozemkom z Loveckej ulice, sa žalovaní rozsiahlo vyjadrovali, keď uviedli, že pozemky z Loveckej ulice vlastní jednak dvaja z troch spoluvlastníkov domu, ku ktorému žiadajú zriadiť vecné bremeno žalobcovia v 2. a 3. rade, a tretí spoluvlastník je rodina žalobcov. Poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co/225/2019.

4.3.Žalobcovia len účelovo argumentujú o nemožnosti realizovať vstup z Loveckej ulice z dôvodu, že ich jediným záujmom bolo zaťaženie cudzích pozemkov (žalovaných) a následný predaj domu, ku ktorému žiadajú zriadiť vecné bremeno. Konanie žalobcov a ich postup je preto hrubo v rozpore s dobrými mravmi, kedy z dôvodu, aby nechodili z ulice Lovecká vozidlá vlastníka domu, ktorému by dom predali, volia zaťaženie pozemkov žalovaných. V konečnom dôsledku vlastníci pozemkov (t.j. dvaja žalobcovia a tretia

spoluvlastníčka) z ulice I. boli vypočutí a neuviedli žiadny relevantný dôvod, prečo nechcú umožniť vjazd z ulice Loveckej. V konečnom dôsledku ani žalobcovia nijako nerozporovali výpoveď žalovanej v 2. rade, že dom žalobcov bol postavený z ulice Loveckej, odkiaľ sa vozil stavebný materiál a podobne. Už len z tejto skutočnosti vyplýva, že žalobcovia od začiatku plánovali využívať predĺženie výjazdu z ulice Loveckej, nie cez pozemky žalovaných. Ako žalovaní fotografiami zdokumentovali, z Loveckej je sčasti vstup realizovaný, a preto by sa jednalo len o predĺženie existujúceho vjazdu.

4.4.K nákladom na vybudovanie vjazdu žalovaní uviedli, že žalobcovia nepreukázali fakt, do akej miery by náklady na vybudovanie vjazdu z Loveckej ulice boli neprimerané a odkazujú na nimi predložený dôkaz „posúdenie technických možností výstavby komunikácie - prepojenie ulíc Lovecká - Kadlubská v Kavečanoch z 12.1.2022“. K uvedenému dôkazu sa žalovaní vyjadrovali a tento nemá žiaden význam pre posúdenie nákladov a technických možností vjazdu na pozemok, pretože hovorí o prepojení dvoch ulíc miestnou komunikáciou (Loveckej a Kadlubskej), nie o vjazde na pozemok. Vjazd na pozemok k rodinnému domu nie je žiadnou miestnou komunikáciou ani prepojením ulíc. Z uvedeného dôvodu je zrejme účelový postup žalobcov.

4.5.Žalovaní predložili odborné stanovisko autorizovaného stavebného inžiniera O. D. I. z 23.3.2022, ktoré pri posudzovaní vjazdu jednoznačne uvádza možnosť jeho zriadenia, a to predĺžením existujúceho vjazdu z ulice Loveckej.

4.6.Žalobcovia rozporujú záver súdu o tom, že nepreukázali fakt, že vecné bremeno požadované žalobcami sa vzťahuje na pozemky až po verejnú komunikáciu. K uvedenému žalovaní predložili judikatúru, podľa ktorej nebolo možné žalobcom vyhovieť v žalobe, nakoľko by predmetom žaloby museli byť vlastníci všetkých pozemkov, cez ktoré je potrebné sa dostať ku verejnej komunikácii.

4.7.Poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11Co/277/2019 a rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo 17.2.2006 sp.zn. 22Cdo/38/2005. Žalobcovia nežalovali ostatných vlastníkov ďalších pozemkov, ktoré smerujú k verejnej komunikácii, a to mesto Košice, a podľa geometrického plánu predloženého žalobcami prístup zasahuje aj do ďalšieho pozemku E KN č. 1-12130/2, kde opäť vlastníci nie sú žalovanými v tomto konaní.

4.8.Žalobcovia napriek tomu, že sami deklarovali prístup aj cez pozemky E KN č. 1-1230/501 (správne 1-12130/501, pozn. odv. súdu) a E KN č. 1-1230/2 ((správne 1-12130/2, pozn. odv. súdu), deklarovali ho geometrickým plánom 16/2020, vlastníkov týchto pozemkov nežalovali a zároveň nijako nepreukázali, že podanou žalobou majú zabezpečený prístup k verejnej komunikácii.

4.9.Žalobcovia ad absurdum uvádzajú v odvolaní, že pozemky E KN č. 1230/501 a E KN 1230/2 sú verejnou komunikáciou, lebo tam počas ohliadky všetci zúčastnení vstúpili na tieto pozemky. Ak by malo uvedené platiť, potom verejnou komunikáciou sú všetky neoplotené pozemky, kde je položená vrstva asfaltu alebo iného materiálu, čo je neprípustný záver. V tomto ohľade zaťažovalo dôkazné bremeno žalobcov, ktorí nerealizovali žiaden dôkazný návrh na vyriešenie tejto otázky. Zároveň sú správne závery súdu, že miestnou komunikáciou sú cesty zaradené do cestnej siete. To, či daná cesta je alebo nie je v cestnej sieti zaťažovalo dôkazným bremenom žalobcov, ktorí neprodukovali žiaden dôkaz v tomto smere.

4.10.Žalobcovia navyše aplikujú vo svojom odvolaní tzv. novoty odkazom na register adries Územný plán mestskej časti Kavečany, Mapy mestskej časti Kavečany, ktoré nepredložili v prvoinštančnom konaní.

4.11.Záverom žalovaní navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a zaviazat' žalobcov k náhrade trov konania v rozsahu 100 %.

5.1.K vyjadreniu žalovaných sa vyjadrili žalobcovia, v ktorom namietli nepravdivé tvrdenia, že od počiatku plánovali využívať predĺženie vjazdu z Loveckej ulice a nie cez pozemky žalovaných. Uvedené tvrdenia žalobcovia odôvodňujú citáciou z výsluchu žalovanej na pojednávaní z 25.1.2022, pričom žalobcovia v priebehu celého konania tvrdili, že z Loveckej ulice nie je prístup možný.

5.2.Žalovaní vo svojom vyjadrení v nadväznosti na náklady na vybudovanie vjazdu opätovne poukazujú tvrdenia, ku ktorým sa žalobcovia vyjadrovali jednak v prvoinštančnom a jednak v odvolacom konaní.

5.3.Rovnako nepravdivé je tvrdenie žalovaných, že pozemok mesta Košice nie je žiadnym pozemkom pod verejnou komunikáciou, čo vyplýva z fotodokumentácie miesta a z ohliadky a navyše žiaden dôkaz žalobcovia nepredložili, ktorý by mal dokazovať opak. Uviedli, že celá šírka predmetného pozemku je pokrytá vrstvou asfaltu, dlhodobo slúži ako cesta a využívajú ju aj žalovaní ako prístupovú cestu k svojim pozemkom a rodinnému domu, v ktorom majú trvalý pobyt. Citované tvrdenie žalovaných je v rozpore so zákonom, konkrétne § 8 ods.5 o obecnom zriadení.

5.4.Žalovaní ďalej namietajú, že žalobcovia v odvolaní aplikujú novoty v odvolacom konaní. Poukázali na skutočnosť, že uvedené dokumenty nie sú novotami, ale notoriétami, teda všeobecne známymi skutočnosťami, a citovali z § 186 ods.1 CSP.

6.1.K vyjadreniu žalobcov sa vyjadrili žalovaní, ktorí poukázali na výpoveď žalobkyne, ktorá žiadnym spôsobom nepopiera to, že ich dom bol vybudovaný z I. Q., ako to uvádza žalovaná v 2. rade. To, že tento pozemok bol využívaný ako roľa a bola tam výsadba, je iba výsledkom subjektívneho rozhodnutia žalobcov. Bolo rozhodnutím žalobcov, či na tomto pozemku realizujú výsadbu alebo bude využívaný ako prístup k domu.

6.2.Ak bolo možné realizovať výstavbu rodinného domu z ulice Loveckej, kde bolo nevyhnutné niekoľkokrát počas dňa a počas celej výstavby prísť od ulice Loveckej k rodinnému domu, vozit' materiál, je zrejmé, že aj motorovými vozidlami, ktoré museli nejakým spôsobom prísť od I. k domu, potom je možné mať aj zabezpečený prístup k rodinnému domu od Loveckej ulice.

6.3.Žalovaní sa opakovane vyjadrili k pozemkom mesta, poukázali na § 8 ods.5 zákona o obecnom zriadení, § 4b z. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, ods. 1, 2 a tvrdia, že pozemok parcely E KN č. 1-1230/501 nie je miestnou komunikáciou, ani spevnenou plochou, ktorá je na časti pozemku, keďže nie je zaradená do siete miestnych ciest.

6.4.K novotám žalovaní uviedli, že tvrdenie žalobcov, že ide o notoriety, je nedôvodné, lebo súd musí stranám oznámiť, že nejakú skutočnosť nebude dokazovať, pretože ju považuje za notoricky známu. Strany sa môžu k stanovisku súdu vyjadriť a môžu tak urobiť formou podania (§ 127 CSP). Ak by aj išlo o notoriety, má byť táto použitá v konaní a nie až v odvolacom konaní, pretože nejde o novotu povolenú v odvolacom konaní. Notorieta musí byť sudcovi známa a ten pri jej využití stranám oznámi, že ju bude zohľadňovať v tomto konaní. Poukázali na § 366 CSP písm. a/, b/, c/, d/ a rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 33/2021.

7.K vyjadreniu žalovaných sa vyjadrili žalobcovia, ktorí zotrvali na všetkých svojich predchádzajúcich tvrdeniach a záveroch.

8.Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podali žalobcovia v 1 – 3. rade v zákonnej lehote, preskúmal rozsudok podľa § 379 a § 380 ods.1 CSP ako aj konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

9.1.Žalobcami uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm.b) CSP, spočíva v tom, že nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

9.2.Skutočnosť, že sťažovatelia sa so skutkovým hodnotením a následne právnym názorom súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia.

9.3.Žalobcovia tento odvolací dôvod vnímajú v porušení § 171 ods.1 CSP na tom základe, že súd vyslovil predbežné právne posúdenie v priebehu konania a rozhodol inak.

9.4.Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na rozhodnutie ÚS SR, podľa ktorého zmena predbežného právneho posúdenia súdom prvej inštancie od jeho konečného právneho posúdenia veci, nemá za následok zásah do práva na súdnu ochranu, keďže sporovú stranu nediskvalifikuje z možnosti uplatňovať svoje procesné práva priznané Civilným sporovým poriadkom v ďalšom konaní pred odvolacím súdom. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 374/2022 zo 6. júla 2022). Odvolací súd dodáva, že takéto rozhodnutie nemožno označiť ani za prekvapivé, keďže právne posúdenie je v konečnom dôsledku výhradne vecou súdu a to v súlade so zásadou iura novit curia.

9.5.Žalobcovia tento odvolací dôvod vnímajú aj v tom, že súd porušil zásadu rovnosti strán sporu, keď porušil zákonnú koncentráciu konania zakotvenú v § 154 CSP.

9.6.Vo vzťahu k uvedenej námietke odvolací súd uvádza, že sťažnosťou podanou žalobcami na ústavný súd, sa tento ňou zaoberal v konaní III. ÚS 404/2022 – 15 a uznesením zo 14.7.2022 ju odmietol, pričom konštatoval, že prípadná nesprávnosť uznesenia, ktorým súd zrušil uznesenie o skončení dokazovania, nie je v konflikte so základným právom podľa č. 46 ods.1 ústavy ani s čl. 6 ods.1 dohovoru.

9.7.Odvolací súd k uvedenému navyše dodáva, že z § 154 CSP vyplýva, že prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

9.8.Vyhláseniu uznesenia o skončení dokazovania predchádza samotný proces dokazovania. Prostriedok procesnej obrany odznel (bol použitý) v rámci záverečnej reči žalovaných a následne došlo

k vyhláseniu uznesenia o skončení dokazovania, teda je evidentné, že žalovaní tento prostriedok využili pred vyhlásením uznesenia o skončení dokazovania, teda včas. Tým, že došlo k zrušeniu uznesenia o skončení dokazovania. Žalobcovia, k tomuto prostriedku procesnej obrany žalovaných, mali právo vyjadriť sa, a teda nedošlo k porušeniu žiadneho procesného práva žalobcov a ani k porušeniu zásady rovnosti zbraní.

9.9. Žalobcovia tvrdia, že súd porušil zásadu rovnosti strán sporu uvedenú v článku 6 ods. 1, keď od nich vyžadoval preukázať skutočnosti, ktoré sa odkazom na § 186 CSP nedokazujú.

9.10. Uvedená námietka žalobcov nie je dôvodná, lebo žalobcovia skutočne nepreukázali, že Žalobcovia v konaní nepreukázali, že parcely reg. E KN č. XXXXX/XXX, XXXXX/XXX, XXXXX/X sú cestným telesom tak, ako má na mysli § 1 ods. 2 zákona o pozemných komunikáciách. Ak tieto parcely sú, či tvoria ulicu (Kadlubskú) resp. pozemnú komunikáciu, táto skutočnosť mala vyplývať z LV. Žalobcovia túto skutočnosť preukazovali fotodokumentáciou, obhliadkou na mieste samom, čo samo o sebe nepreukazuje, že uvedené parcely sú cestným telesom. Žalobcovia rovnako nepreukázali, že majú akýkoľvek právny titul, ktorý by im umožňoval užívanie týchto pozemkov.

9.11. Uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

10.1. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu vecí súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

10.2. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli v prejednávanej veci relevantnými, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplývala, resp. vyšla počas konania najavo. Skutkové zistenia súdu nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 - § 194 CSP.

10.3. Žalobcovia, nedostatočne zistený skutkový stav, považovali v tom, keď súd vyslovil, že zriadením vecného bremena práva cesty, nie je zaistený prístup k verejnej ceste na Kadlubskej ulici, že záver súdu je v absolútnom rozpore s výsledkami dokazovania a závermi obhliadky.

10.4. Vzhľadom na stranami sporu nepotretý skutkový stav, že pred pozemkami žalovaných sa nachádzajú parcely reg. EKN č. 12130/503, 12130/502, 12130/2, pričom vlastníkom parcely EKN č. 12130/501 je Mesto Košice. Parcela EKN č. 12130/503 je evidovaná ako trvalý trávny porast o výmere 1900 m², parcela č. 12130/502 - ostatné plochy o výmere 29 m² a parcela č. 12130/501 - ostatné plochy o výmere 384 m² a parcela č. 12130/2 - trvalé trávnaté porasty o výmere 1471 m². Súd sa týmito skutočnosťami podrobne zaoberal a vyvodil z nich správne právne závery.

10.5. Uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

11.1. Žalobcovia uplatnili odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, ktorým je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba

opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

11.2.Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

11.3. Uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

12.Odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami uplatneného nároku, a odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci a odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť.

13.Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku (§ 387 ods.2) možno doplniť nasledovné:

14.1.Predmetom vedeného konania je určenie, že

- žalobcovia 1/ až 3/ nadobudli vydržaním právo zodpovedajúcemu vecnému bremenu, ktoré pozostáva z práva prechodu pešo a prejazdu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami cez pozemok, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ parcelné číslo registra KN „E“ č. 12129/501, záhrada o výmere 70 m² zapísanom na LV č. XXX pre okres Košice I, obec E. - E., katastrálne územie E. v prospech susediaceho pozemku parcelné číslo 721 o výmere 680 m² zastavané plochy a nádvoria, zapísaného na liste vlastníctva č. XXX pre okres E. O. P. E. E., katastrálne územie E. vo vlastníctve žalobkyne v 1.rade v rozsahu podľa geometrického plánu č. 16/2020 z 9.6.2020 vypracovaného Martinom Svobodom, geodetickou kanceláriou, IČO: 37 300 709, sídlom 327 Cestice, 044 71 Košice Okolie, SR;

- žalobcovia 1/ až 3/ nadobudli vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve prechodu pešo a prejazdu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami cez pozemok vo vlastníctve žalovanej 3/ parcelné číslo registra KN „E“ č. 12128, orná pôda o výmere 873 m² zapísanom na LV č. XXXX pre okres E. O., P. E. - E., katastrálne územie E. v prospech pozemku parcelné číslo 721 zastavané plochy a nádvoria o výmere 680 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXX pre okres E. O. P. E. E., katastrálne územie E. vo vlastníctve žalobkyne 1/ v rozsahu geometrického plánu č. 16/2020 z 9.6.2020 vypracovaného Martinom Svobodom, geodetickou kanceláriou, IČO: 37 300 709, sídlom 327 Cestice, 044 71 Košice okolie, SR.

14.2.Alternatívne, aby súd zriadil

- na pozemku v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ parcelné číslo registra KN „R.“ B. XXXXX/XXX, záhrada o výmere 70 m² zapísanom na LV č. XXX pre okres Košice I, obec E. - E., katastrálne územie E. vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo a prejazdu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami v prospech pozemku parcelné číslo 721 zastavané plochy a nádvoria o výmere 680 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXX pre okres E. O. P. E. E., katastrálne územie E. vo vlastníctve žalobkyne 1/ v rozsahu geometrického plánu č. 16/2020 z 9.6.2020 vypracovaného M. F., geodetickou kanceláriou, IČO: 37 300 709, sídlom 327 Cestice, 044 71 Košice Okolie, SR.

- zriadil na pozemku vo vlastníctve žalovanej 3/ parcelné číslo registra KN „E“ č. 12128, orná pôda o výmere 873 m² zapísanom na LV č. XXXX pre okres Košice I, obec E. - E., katastrálne územie E. vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo a prejazdu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami v prospech pozemku parc. č. 721 zastavané plochy a nádvoria o výmere 680 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXX pre okres E. O. P. E. E., katastrálne územie E. vo vlastníctve žalobkyne 1/ v rozsahu geometrického plánu č. 16/2020 z 9.6.2020 vypracovaného M. F., geodetickou kanceláriou, IČO: 37 300 709, sídlom 327 Cestice, 044 71 Košice Okolie, SR.

15.1.V konaní nebolo sporné, že

- žalobkyňa v 1. rade je výlučnou vlastníčkou pozemkov parc. č. 720/1 záhrada o výmere 410 m², parc. č. 721 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 680 m² a zároveň je výlučnou vlastníčkou pozemku parcely KN E č. 12126/501 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 30 m² evidovaných na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom, okres E. O., P. E. – E., katastrálne územie E..

- žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi stavby – domu postaveného na parc. KN C 721 so súpisným číslom 226 o veľkosti podielov, žalobkyňa v 1. rade 1/2 k celku, žalobkyňa v 2. rade 1/4 k celku a žalobkyňa v 3. rade 1/4 k celku evidovanom na LV č. XXXX Okresným úradom Košice, katastrálny odbor, okres E. O., P. E. - E., katastrálne územie E..

15.2.V konaní rovnako nebolo sporné, že

- žalovaní 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi pozemkov - parcely KNC č. 716/2 - záhrada o výmere 523 m², 716/3 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 122 m², parcely KNE č. 12129/501 - záhrada o výmere 70 m² evidovaných na LV č. XXX k.ú. E.;

- žalovaná 3/ je výlučnou vlastníčkou pozemku - parcely KNE č. 12128 - orná pôda o výmere 873 m², evidovanej na LV č. XXXX, k. ú. E..

15.3.Rovnako nebolo sporné, že pred pozemkami žalovaných sa nachádzajú parcely reg. E KN č. XXXXX/XXX, XXXXX/XXX, XXXXX/X, pričom vlastníkom parcely E KN č. XXXXX/XXX je Mesto Košice. Parcela E KN č. 12130/503 je evidovaná ako trvalý trávny porast o výmere 1900 m², parcela č. 12130/502 - ostatné plochy o výmere 29 m² a parcela č. 12130/501 - ostatné plochy o výmere 384 m² a parcela č. 12130/2 - trvalé trávnaté porasty o výmere 1471 m².

15.4.Spornou nebola ani skutočnosť, že pred pozemkom žalovaných sa nachádza asfaltová prístupová cesta vedúca až k bráne vstupu na pozemok žalobkyne 1/, na ktorom sa nachádza stavba - dom v podielovom spoluvlastníctve žalobcov súp. č. XXX.

16.Spornou v konaní bola skutočnosť, či žalobcovia majú zabezpečený prístup k svojim pozemkom z verejnej komunikácie z Loveckej ulice, a či parcely reg. E KN č. XXXXX/XXX, XXXXX/XXX, XXXXX/X sú miestnou (verejnou) komunikáciou.

17.K otázke vydržania práva z vecného bremena sa vyjadril súd v bode 57., 58. a 59., pričom žalobcovia uvedené závery v odvolaní nenapadli, takže odvolací súd ich považuje za správne a zákonné, a k tejto otázke nemá čo dodať ani doplniť.

18.1.Vo vzťahu k otázke zriadenia vecného bremena odvolací súd uvádza, že táto je upravená v § 151o ods.3 OZ, podľa ktorého, ak nie je vlastníkom stavby zároveň vlastníkom príľahlého pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok.

18.2.Citované ustanovenie použitím pojmu „môže zriadiť“ naznačuje, že súd nemá povinnosť vždy vecné bremeno zriadiť. Povinnosť zriadiť vecné bremeno však nemá iba vtedy, ak jeho zriadenie (pri naplnení ostatných predpokladov), by malo za následok také obmedzenie vlastníckych práv, ktoré by bolo vo výraznom nepomere k výkonu vlastníckych práv vlastníka stavby, a ktoré by bolo možné spravidla označiť aj ako výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods.1 OZ). Pri úvahe súdu o tom, či zriadi alebo nezriadi vecné bremeno, musí súd zobrať do úvahy aj princíp proporcionality platný pri obmedzení základných práv.

19.Z citovaného ustanovenia sú zrejmé podmienky, za ktorých súd môže zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok:

- vlastníkom stavby nie je zároveň vlastníkom príľahlého pozemku;
- prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak;
- neexistujú okolnosti, ktoré zriadenie práva cesty vylučujú.

20.Prvoinštančný súd sa týmito otázkami zaoberal a v bode 65. správne uzavrel, že žalobcovia majú prístup k svojej stavbe zabezpečený inak a to z Loveckej ulice.

21.1.K uvedenému odvolací súd dodáva, že okrem Občianskeho zákonníka je pri rozhodovaní potrebné vychádzať aj zo z. č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, ktorý v § 47 sa ustanovuje, že stavby majú byť prístupné z cesty, miestnej alebo účelovej komunikácie. Pripojenie na pozemné komunikácie, prípadne účelové komunikácie, svojim vyhotovením a spôsobom pripojenia musia vyhovovať požiadavkám bezpečného užívania stavby.

21.2.Ak prístup k stavbe je zabezpečený inými spôsobmi, samotná skutočnosť, že vecné bremeno je výhodnejšie alebo pohodlnejšie pre žalobcov, resp. by v takom prípade sa nemuseli realizovať dodatočné stavebné úpravy, nie je podstatná.

21.3.Pod možnosťou zabezpečiť prístup inak, je treba rozumieť možnosť, zabezpečiť si prístup cez žalobcom patriace pozemky, a to aj vtedy, ak by sa tento prístup javil ako obtiažnejší.

22.1. Ako už bolo uvedené, v konaní bolo preukázané, že žalobcovia môžu zabezpečiť prístup k svojej stavbe aj inak, a to zriadením pripojenia z Loveckej ulice, pričom tak, ako uviedol súd prvej inštancie žalobcovia nepreukázali, že zriadiť takýto prístup je nemožný. Dôkazné bremeno bolo na nich a súd ich splnenie tejto povinnosti vyplývajúcej zo zákona nemal vyzývať. Vychádzajúc z uvedeného možno prijať jednoznačný záver, že žalobcovia nespĺnili základnú hmotnoprávnu podmienku a síce, že prístup k ich stavbe nemožno zabezpečiť inak.

22.2. Súd zaujal správne stanovisko i k skutočnosti, že žalobcovia nepreukázali, že náklady spojené s výstavbou ich pripojenia by boli neprimerane vysoké, pričom odvolací sa stotožňuje rovnako aj so záverom, že otázka nákladov je otázka odborná, nie právna a k ustáleniu takéhoto záveru je potrebné odborné posúdenie, ktoré však žalobcovia v konaní nepredložili.

23. Vyššie uvedené závery odvolacieho súdu vychádzajú z početnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR, ale aj rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, sp.zn. 22 Cdo 38/2005, 22 Cdo 2977/2009, 22 Cdo 2667/2004, 22 Cdo 1075/2006, 22 Cdo 2411/2008, Cdo 921/2010 a tie, na ktoré poukazuje prvoinštančný súd.

24.1. K ostatným odvolacím námietkam odvolací súd uvádza, že uznesenie Okresného súdu Košice I z 27.7.2020 vydané pod sp.zn. 37C/19/2020, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, potvrdené Krajským súdom v Košiciach z 1.3.2021, je vzhľadom na charakter konania o neodkladnom opatrení, v ktorom sa len osvedčujú rozhodné skutočnosti, pre konanie vo veci samej irelevantné. V tomto konaní bolo rozhodnuté na základe rozsiahleho dokazovania, v ktorom boli vykonané a vyhodnotené dôkazy podstatné pre samotné rozhodnutie.

24.2. Žalobcovia v odvolaní poukázali na to, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že pozemky žalovaných, na ktorých žalobcovia podaným návrhom žiadajú zriadiť vecné bremeno ústia, t.j. hraničia priamo s parcelou KN E č. 1-12130/501 vo výlučnom vlastníctve Mesta Košice, pričom ak by argument žalovaných spočívajúci v tvrdení, že pozemok M. E. nie je zaradený do siete miestnych ciest bol logický a pravdivý, žalovaní by museli disponovať titulom na jeho užívanie, nakoľko je pozemkom, ktorý umožňuje prechod od nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných na Kadlubskú ulicu. Odvolací súd námietku žalobcov ako majú žalovaní zabezpečiť prístup cez parcelu patriacu Mestu Košice považuje za irelevantnú, lebo nesúvisí s predmetom konania, v ktorom sa nerieši zriadenie prístupovej cesty pre žalovaných.

24.3. Ako už bolo uvedené žalobcovia skutočnosť, že predmetné pozemky žalovaných ústia, t.j. hraničia s verejne prístupnou Kadlubskou ulicou, resp. že parcela reg. E KN č. 12130/501, je miestnou (verejnou) komunikáciou nepreukázali a nijako sa nevyjadrili ani k ďalšiemu pozemku E KN č. X-XXXXX/3, ktorého vlastníckmi nie sú žalovaní. Samotná skutočnosť, že na pozemku sa nachádza asfaltový povrch neznamena, že ide o verejne prístupnú komunikáciu. Táto musí byť zapísaná na liste vlastníctva a zaradená do siete miestnych ciest (§ 4b z. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách).

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods.1 CSP v spojení s § 255 ods.1 CSP a § 262 ods.1 CSP. Žalovaní boli v odvolacom konaní plne úspešní, preto majú nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešným žalobcom a to v rozsahu 100%.

26. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).